

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ JONAVOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2022-07-05 Nr. 4D-2022/2-396
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2022-04-12 gavo X (toliau citatose ir tekste vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Jonavos rajono savivaldybės administracijos (toliau citatose ir tekste vadinama – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant Pareiškėjo 2021-10-24 ir 2022-01-18 prašymus bei kt. (toliau vadinama – Skundas).

2. Skunde, be kita ko, pažymėta, kad Savivaldybė:

2.1. „*vilkino pateikti prašomą Pareiškėjo informaciją į 2021-10-24 prašymą suteikti informaciją* ir tai matyti iš LAGK [Lietuvos administracinių ginčų komisijos] Kauno apygardos skyriaus 2022-02-08 sprendimo, kuriame institucija teigia, jog informacija nedisponuoja“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

„Tačiau tai neatleido skundžiamos Institucijos nuo pareigos priimti sprendimą. Tuo atveju ji privalėjo persiųsti kitai kompetentingai institucijai prašymą. [...]. LVAT yra konstatavęs, jog skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo [...]. LVAT taip pat yra nurodęs, jog šiais principais būtina vadovautis, nustatant, ar pateikta informacija yra pakankama. Be to, institucija ar įstaiga, atsisakydama pateikti informaciją, turi paaiškinti pareiškėjui, kodėl negali pateikti prašomos informacijos, vadovaudamasi būtent minėtais principais (žr. 2015-03-24 nutartį administraciniame byloje Nr. A-97-261/2015).“

Savivaldybė „į 2021-10-24 prašymą atsakė tik 2022-03-31. 2022-03-31 rašte ji jau neteigė, jog informacijos neturi (nedisponuoja).“

2.2. „*į 2022-01-18 prašymą pateikė atsakymą tik 2022-03-31 ir tai nepilnai* [...]. Formaliai ir biurokatiškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu [...].“

3. Skunde taip pat nurodomos Pareiškėjo 2021-10-09 skundo Savivaldybei nagrinėjimo aplinkybės, tai, kad „Savivaldybė neatsižvelgė į Seimo kontrolierės tarpininkaujant teiktus siūlymus (rekomendacijas), nevykdė įsigaliojusio AGK sprendimo teisės aktuose nustatyta tvarka“ ir pan.

4. Pareiškėjas prašo Seimo kontrolierės: „Įvertinti šias aplinkybes dėl skundžiamos institucijos sistemingo biurokratizmo“ ir kt.

TYRIMAS IR IŠVADOS

5. Seimo kontrolierė raštu pranešė Pareiškėjui:

5.1. „Seimo kontrolierė, išnagrinėjusi Pareiškėjo ankstesnį skundą dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo) [...] [šio rašto 3 punktas] nurodytais klausimais, 2022-03-29

pažymoje Nr. 4D-2022/2-2 pripažino skundą pagrįstu ir pateikė rekomendacijas Savivaldybės administracijos direktoriui.“

5.2. „Atsižvelgus į pirmiau nurodytas aplinkybes, teisės aktų nuostatas dėl [...] skundo dalies, nurodytos šio rašto 3 punkte, informuojame, kad, vadovaujantis SKĮ 17 straipsnio 3 dalimi [„Skundą ištyrus, pakartotinai paduotas skundas netiriamas, išskyrus atvejus, kai nurodoma naujų aplinkybių ar pateikiama naujų faktų“], ši [...] skundo dalis kartotinai nebus nagrinėjama.“

5.3. „Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo [toliau vadinama ir – SKĮ] 12 straipsniu „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje“, ***Seimo kontrolierė pagal kompetenciją nagrinės šią [...] [Pareiškėjo] skundo dalį dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), nagrinėjant [...] [Pareiškėjo] 2021-10-24 ir 2022-01-18 prašymus.***“

6. Iš kartu su Skundu pateiktų dokumentų nustatyta:

6.1. Pareiškėjo 2022-01-18 prašyme „suteikti informaciją raštu dėl kainos ir pateikti galutinį neskundžiamą Europos Sąjungos sprendimą dėl pareiškėjo piktnaudžiavimo eilę metų“ Savivaldybės prašoma pateikti informaciją, „kuria disponuoja institucija: 1. Kokiu įsiteisėjusiu galutiniu ir neskundžiamu Europos Sąjungos sprendimu nustatyta, jog Pareiškėjas eilę metų piktnaudžiauja savo teise, nes V. M. tai pastoviai nurodo. Pateikti šį sprendimą Pareiškėjui el. paštu. 2. Kokią kainą reikia sumokėti už 2021-10-24 prašymą, nes V. M. pastoviai teigia, jog švaistomos biudžeto lėšos ir nepateikta informacija iki šiol bei nepriimami jokie sprendimai. 3. Kiek kainuotų sprendimo pateikimas Pareiškėjui į jo 2020-07-28 skundą dėl nepasirašyto ADOC dokumento, kuris neatitiko reikalavimų, nes jis vis dar ruošiamas ir kada bus paruoštas. Jei buvo išsiųstas – pateikti įrodymus, kada tai buvo atlikta.“

6.2. Savivaldybės 2022-03-31 rašte Pareiškėjui pateikta tokia informacija dėl Pareiškėjo 2021-10-24 prašymo (toliau vadinama – Atsakymas):

6.2.1. „2021-10-24 kreipėtės į Savivaldybę pateikdamas klausimus, į kuriuos Savivaldybė maloniai Jums pateikia atsakymus:

1. Kam priklauso teritorija / žemė aplink LIDL parduotuvės pastatą? Mūsų žiniomis, teritorija priklauso parduotuvei LIDL.

2. Ar ši teritorija / žemė, įskaitant ir automobilių stovėjimo aikštelę, priklauso Jonavos rajono savivaldybei, ar kitai institucijai, ar LIDL savininkui, kuris medžioja lietuvius, ar yra tik nuomojama? Ši teritorija / žemė NEPRIKLAUSO Jonavos rajono savivaldybei, manytina, jog ji priklauso LIDL savininkui. Lietuvių medžiojimo fakto (-ų) patvirtinti negalime [...].

3. Kaip turi būti paženklinta privati LIDL teritorija / žemė, nes šiuo metu tik NEĮGALUSIS yra ženkliniai ir jokios informacijos, kad tai privati valda. Šiame kontekste, gerbiamas Leonidai, norime pažymėti, jog akylai, visapusiškai išanalizavus lingvistinį Jūsų teksto pateikimą, matome tam tikrų neatitikimų atsižvelgiant į anksčiau Jūsų užduotus klausimus. Uždavęs 1 bei 2 klausimus, Jūs domitės kam priklauso teritorija / žemė aplink LIDL parduotuvės pastatą, tačiau pateikdamas 3 klausimą ir dar negavęs reikiamos informacijos, Jūs jau klausimo tekste teigiate, kad LIDL teritorija yra privati. Būtent todėl kartais kyla pagrįstų abejonių, jog Jūs galimai piktnaudžiaujate savo teisėm užduodamas klausimus į kuriuos atsakymus jau žinote. Taipogi norime Jus informuoti, jog Savivaldybės nuomone, prekybos centrams nereikėtų papildomai įrenginėti ženklų su užrašu „Privati valda“.

4. Kam priklauso šaligatvis prie LIDL, kuriuo galima patekti į Kulviečio gatvę ir kodėl priešais jį stovi ženklas „NEĮGALUSIS“, bet ne LIDL teritorijoje? Mūsų turimame miesto žemėlapyje neatrandame tiesioginio šaligatvio, einančio iš LIDL teritorijos į Kulviečio gatvę. Manome, jog ženklas „NEĮGALUSIS“ yra pastatytas tam, kad žmogus, kuris yra neįgalus, priparkuotų savo transporto priemonę“;

6.2.2. „2021-01-18 kreipėtės į Savivaldybę pateikdamas klausimus, į kuriuos Jonavos

rajono savivaldybės administracija maloniai Jums teikia atsakymus: 1. Koku įsiteisėjusiu, galutiniu ir neskundžiamu Europos sąjungos sprendimu nustatyta, jog pareiškėjas eilę metų piktnaudžiauja savo teise, nes V. M. taip pastoviai nurodo? Informuojame, jog Europos Sąjunga nepriiminėja sprendimų, Jūsų paminėtoje srityje (piktnaudžiavimo teise). Europos Sąjunga – dvidešimt septynių Europos valstybių ekonominė bei politinė bendrija, priimanti įstatymus (direktyvas, įstatyminius aktus ir nutarimus) teisingumo ir Elektroninio dokumento nuorašas vidaus reikalų srityse, taip pat formuojanti bendrą politiką prekybos, žemės ūkio, žvejybos ir regioninio vystymosi srityse. Vis dėlto, jei kartais tokį sprendimą gausime, iš karto jį pateiksime Jums Jūsų elektroniniu paštu. 2. Kokią kainą reikia sumokėti už 2021-10-24 prašymą, nes V. M. pastoviai teigia, jog švaistomos biudžeto lėšos ir nepateikta informacija iki šiol bei nepriimami jokie sprendimai? Jūs, kaip protingas, sąmoningas pilietis suprantate, kad jokios kainos už 2021-10-24 prašymą mokėti nereikia, o atsakymai į Jums rūpimus klausimus pateikiami pirmame šio rašto lape. 3. Kiek kainuotų sprendimo pateikimas į Pareiškėjui į 2020-07-28 skundą dėl nepasirašyto ADOC dokumento, kuris neatitiko reikalavimų, nes jis vis dar ruošiamas ir kada bus paruoštas. Jei buvo išsiųstas – pateikti įrodymus, kada tai buvo atlikta. Kaip žinote, Jonavos rajono savivaldybės administracija atsakymus į užklausas ar sprendimus teikia nemokamai, todėl ir Jums šio sprendimo pateikimas bus nemokamas! Atsižvelgiant į tai, kad visas šis atsakymas Jums bus pateiktas ADOC formatu, prie jo pridėsime ir atsakymą į 2020-06-22 skundą. Apgailestaujame, kad Jums netiko mūsų 2020-07-03 siūsta informacija tik dėl to, jog ji buvo siūsta ne ADOC formatu, kadangi mes Jūsų pateikiamą informaciją priimdavome, priimame bei priimsime visais įmanomais formatais.“

7. Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į pirmiau aprašytas aplinkybes (rašto 1–6 punktus) kreipėsi į Savivaldybę, prašydama pateikti motyvuotus paaiškinimus, informaciją (pridedant nurodomas aplinkybes patvirtinančius dokumentus): dėl Pareiškėjo 2021-10-24 prašymo nagrinėjimo: 1) kuriuo raštu (raštais) Savivaldybė atsakė į Pareiškėjo 2021-10-24 prašymą; 2) tuo atveju, jeigu į Pareiškėjo 2021-10-24 prašymą atsakyta nesilaikant nustatytų terminų, paaiškinti priežastis; 3) ar iš tiesų buvo atsakyta, kad Savivaldybė nedisponuoja prašoma informacija, jeigu taip, ar 2021-10-24 prašymas buvo persiūstas institucijai, kuri ta informacija disponuoja, jeigu ne – nurodyti priežastis; 4) ar Pareiškėjui buvo pateikta Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo duomenų teikimo principus atitinkanti informacija jį dominančiais klausimais (objektyvi, teisinga, išsami ir kt.); dėl Pareiškėjo 2022-01-18 prašymo nagrinėjimo: 1) kuriuo raštu (raštais) Savivaldybė atsakė į Pareiškėjo 2022-01-18 prašymą; 2) tuo atveju, jeigu į Pareiškėjo 2022-01-18 prašymą atsakyta nesilaikant nustatytų terminų, paaiškinti priežastis; 3) ar iš tiesų „į 2022-01-18 prašymą pateikė atsakymą [...] nepilnai“, jeigu taip, nurodyti priežastis ir papildyti atsakymą Pareiškėjui (Seimo kontrolierei pateikti papildomo atsakymo Pareiškėjui kopiją); 4) ar Pareiškėjui buvo pateikta Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo duomenų teikimo principus atitinkanti informacija jį dominančiais klausimais (objektyvi, teisinga, išsami ir kt.); pateikti Pareiškėjo 2021-10-24 ir 2022-01-18 prašymų bei Savivaldybės atsakymų į juos kopijas (su registracijos Savivaldybėje žymomis) ir kt.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

8. Pagal Savivaldybės pateiktą Seimo kontrolierei informaciją nustatyta:

8.1. „Savivaldybė deda pastangas, kad Pareiškėjo skundai / raštai / kreipimaisi / prašymai būtų išnagrinėti tinkamai bei laiku. Kadangi gerbiamas Pareiškėjas savo raštuose sunumeruoja klausimus bei prašymus, siekiant išvengti galimų konfliktų Savivaldybė pateikinėja atsakymus būtent į tai, ko klausia / prašo Pareiškėjas.

Manome, jog šiuo atveju tinkamai vykdome viešąjį administravimą, neužsiimame biurokratizmu bei stengiamės, jog Pareiškėjas būtų laimingas gavęs atsakymus į visus jam rūpimus klausimus.“

8.2. „Šiame kontekste pažymėtina ir tai, jog 2021-10-24 / 2022-01-18 raštai nebuvo persiūsti kitoms institucijoms, kadangi į visus klausimus Pareiškėjui buvo atsakyta.“

8.3. „Atsakymas į 2021-10-24 Pareiškėjo raštą, kuriame buvo išdėstyti klausimai, susiję su prekybos centru LIDL, buvo pateikti tik 2022-03-31, kadangi *iki to laiko vyko bylinėjimasis Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriuje*. Įsiteisėjus 2022-02-08 ginčų komisijos sprendimui, Pareiškėjui pateikėme atsakymą į jo užduotus klausimus.“

8.4. Pareiškėjo 2021-10-24 prašyme („Suteikti informaciją el. paštu dėl prie LIDL parduotuvės esančios teritorijos / žemės“), be kita ko, nurodyta: „Pareiškėjui reikalinga ši informacija: 1. Kam priklauso teritorija / žemė aplink LIDL parduotuvės pastatą (žr. pridedamas nuotraukas). 2. Ar ši teritorija / žemė įskaitant automobilių aikštelę priklauso Jonavos rajono savivaldybei, ar kitai institucijai, ar LIDL savininkui, kuris medžioja lietuvius (pridedama fotografija), ar yra tik nuomojama. 3. Kaip turi būti paženklinta privati LIDL teritorija / žemė, nes šiuo metu tik NEĮGALUSIS yra ženklinimai ir jokios informacijos, kad tai privati valda. 4. Kam priklauso šaligatvis prie LIDL, kuriuo galima patekti į Kulviečio gatvę [...] ir kodėl prieš jį stovi ženklas NEĮGALUSIS, bet ne LIDL teritorijoje. Nuo šio šaligatvio pareiškėjas ir kitas asmuo taip pat buvo vaikomas.“

8.5. Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriaus (toliau vadinama – LAGK) 2022-02-08 sprendime Nr. 21R1-25 (AG1-1/10-2022), be kita ko, pažymėta:

8.5.1. „Administracija nurodė, kad negali suteikti pareiškėjui informacijos, kurios jis prašo 2021-10-24 Prašymu, kadangi Savivaldybė tokia informacija nedisponuoja“;

8.5.2. „Įpareigoti atsakovę Savivaldybę išnagrinėti Pareiškėjo 2021-10-24 prašymą ir pateikti Pareiškėjui teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.“

8.6. Savivaldybės 2022-03-31 atsakymo į Pareiškėjo 2021-10-24 ir 2022-01-18 prašymus turinys – pažymos 6.2 punkte.

Tyrimui reikšmingi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

9. Įstatymai

9.1. *Vietos savivaldos įstatymo* (toliau vadinama – VSI) 4 straipsnis – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 6) savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus; [...] 10) veiklos skaidrumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma; [...]“

9.2. *Viešojo administravimo įstatymo* (toliau vadinama – VAĮ):

- 3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 4) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; [...] 5) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį“;

- 10 straipsnis – „1. Administracinius sprendimus priimti turi teisę tik viešojo administravimo subjektai, turintys šio įstatymo nustatyta tvarka jiems suteiktus įgaliojimus. 2. Privalomus reikalavimus asmenims nustato tik teisės aktų pagrindu priimti administraciniai sprendimai. 3. Viešojo administravimo subjektai administracinius sprendimus gali priimti savo iniciatyva arba gavę asmenų prašymus ar skundus. 4. Viešojo administravimo subjektas

administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. [...]. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys. [...];

- *11 straipsnis* – „1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. [...]. 3. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu: [...] 4) paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas; [...]. 4. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. [...].“

9.3. *Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo* (toliau vadinama – TGIĮ):

- *6 straipsnis* – „1. Institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi šiais principais: 1) *duomenų išsamumo* – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys; 2) *duomenų tikslumo* – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis; 3) *teisėtumo* – institucijos ir valstybės valdomo subjekto veiksmai teikiant duomenis grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais; 4) *objektyvumo* – institucijos ir valstybės valdomo subjekto darbuotojai, teikdami duomenis, turi būti nešališki ir objektyvūs; 5) *pagalbos* – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti duomenis; 6) *duomenų prieinamumo* – sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti duomenis neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtinausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės duomenų teikimo pareiškėjams sąlygos; [...].“

10. Kiti teisės aktai – *Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių* (Prašymų nagrinėjimo taisyklės):

- *32 punktas* – „Prašymai ir skundai, išskyrus prašymus ir skundus, į kuriuos Taisyklių 18 punkte nustatyta tvarka galima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus terminus“;

- *45 punktas* – „45. Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: [...] 45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsakymą tą padaryti; 45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka. 45.4. į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

11. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika:*

- *2015-06-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015* – „viešojo administravimo institucijos veiksmai, kai nesiremiama gero administravimo principu siekiant padėti besikreipiančiam asmeniui įgyvendinti jo teises, o formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos, pripažintini neteisėtais“;

- *2015-06-26 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015* – „Taip pat

atsižvelgtina į gero administravimo principą, kuriuo įgyvendinama Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Taip pat šis principas suponuoja viešojo administravimo subjekto pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2012-10-04 nutartį administracinėje byloje Nr. A502-134/2012; 2013-3-26 nutartį administracinėje byloje Nr. A756-708/2013; 2015-05-14 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1316-756/2015)“;

- 2015-03-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A-97-261/2015 – „Nustatant, ar pateikta informacija yra pakankama, būtina vadovautis TGIĮ [...], kuriuo nustatyti informacijos teikimo principai, t. y. įstaigos, teikdamos informaciją, vadovaujasi šiais principais: 1) informacijos išsamumo, reiškiančio, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija; 2) tikslumo, reiškiančio, kad pareiškėjui teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją; 3) teisėtumo, reiškiančio, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais; [...].“

Atsakovas, nepateikdamas atsakymo į dalį pareiškėjo prašymo ir nepateikdamas dalies informacijos, nenurodė, dėl ko negali pateikti prašomos informacijos [...].“;

- 2016-02-22 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1150-520/2016 – „[...] atsakovas savo kompetencijos ribose įvykdė pareigą ir pateikė pareiškėjui tinkamą atsakymą, o tai, kad pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis VAĮ nuostatų. [...].“

Tyrimo išvados

12. Apibendrinus Skunde aprašytas aplinkybes (pažymos 2 punktą) konstatuotina, kad Pareiškėjas skundžiasi, jog Savivaldybė netinkamai nagrinėjo jo 2021-10-24 ir 2022-01-18 prašymus (nesilaikė nagrinėjimo terminų, atsakė ne į visus klausimus, nepersiuntė kompetentingoms viešojo administravimo institucijoms).

13. Apibendrinus šiam tyrimui aktualų teisinį reglamentavimą bei teismų praktiką, konstatuotina, kad Savivaldybė, nagrinėdama Pareiškėjo prašymus, turėjo vadovautis / remtis:

13.1. VSĮ (pažymos 9.1 punktą) reikalavimais ir užtikrinti, kad ši jos veikla atitiktų pagrindinius vietos savivaldos principus, kad jos priimti sprendimai atitiktų įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, kad Savivaldybės veikla būtų aiški ir suprantama Pareiškėjui, Pareiškėjui būtų sudarytos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma;

13.2. VAĮ (pažymos 9.2 punktą), Prašymų nagrinėjimo taisyklių (pažymos 10 punktą) reikalavimais, teismų praktika (pažymos 11 punktą) ir:

13.2.1. užtikrinti, kad Savivaldybės veikla atitiktų viešojo administravimo įstatymo nuostatas, į Pareiškėjo prašymus atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis buvo remtasi vertinant prašymo turinį;

13.2.2. Savivaldybė administracinį sprendimą dėl Pareiškėjo prašymo turėjo priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo gavimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negalėjo būti priimtas, Savivaldybė šį terminą galėjo pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų, Pareiškėją apie tai raštu informuodama per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos;

13.2.3. Pareiškėjo 2021-10-24 Prašymo galėjo nenagrinėti, jeigu būtų paaiškėję, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija, jeigu Savivaldybė pagal kompetenciją negalėjo spręsti Pareiškėjo prašymuose išdėstytų

klausimų, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos turėjo persiųsti jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, apie tai pranešdama Pareiškėjui;

13.3. TGIĮ (pažymos 9.3 punktas) ir teismų praktika (pažymos 11 punktas):

13.3.1. gero administravimo principas reikalauja, kad Savivaldybė, priimdama administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Taip pat šis principas suponuoja Savivaldybės pareigą pateikti Pareiškėjui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu;

13.3.2. nustatant, ar pateikta Pareiškėjui informacija yra pakankama, būtina vadovautis TGIĮ, kuriuo nustatyti informacijos teikimo principai, t. y. Savivaldybė, teikdama informaciją, turėjo Pareiškėjui pateikti visus pagal teisės aktus teiktinus jo prašymo turinį atitinkančius duomenis, Pareiškėjui teikiami duomenys turėjo atitikti Savivaldybės disponuojamus duomenis ir pan.;

13.3.3. Savivaldybei savo kompetencijos ribose įvykdžius pareigą ir pateikus Pareiškėjui tinkamą atsakymą, tai, kad Pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis VAĮ nuostatų.

14. Apibendrinus šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad šiuo atveju Savivaldybė dėl Pareiškėjo:

14.1. 2021-10-24 Prašymo:

14.1.1. nenagrinėdama šio prašymo, atsižvelgiant į tai, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija – LAGK (pažymos 8.3 ir 8.5 punktai), nepagrįstai apie prašymo nenagrinėjimą, teisinį nenagrinėjimo pagrindą (VAĮ 11 str. 3 dalies 4 punktas) nepranešė Pareiškėjui, nepagrįstai skundo svarstymo LAGK metu nurodė kitas šio prašymo nenagrinėjimo priežastis (kad informacija nedisponuoja; pažymos 8.5.1 punktas) ir motyvavo, kad tokiu atveju nepersiuntė prašymo nagrinėti kitai kompetentingai institucijai;

14.1.2. Atsakymu, laikydamosi VAĮ, VSĮ ir TGIĮ principų reikalavimų, pateikė paaiškinimus visais 2021-10-24 Prašymo klausimais (pažymos 6.2.1 punktas), tačiau Atsakymą pateikė Pareiškėjui vėliau nei per 20 darbo dienų nuo LAGK sprendimo priėmimo dienos (pasibaigus šio prašymo nenagrinėjimo priežasčiai), nustatyta tvarka nepratęsė prašymo nagrinėjimo termino;

14.2. 2022-01-18 Prašymo – Atsakymu, laikydamosi VAĮ, VSĮ ir TGIĮ principų reikalavimų, pateikė paaiškinimus visais 2022-01-18 Prašymo klausimais (pažymos 6.2.2 punktas), tačiau Atsakymą pateikė Pareiškėjui vėliau nei per 20 darbo dienų nuo šio prašymo gavimo dienos, nustatyta tvarka nepratęsė prašymo nagrinėjimo termino, t. y., nesilaikė VAĮ reikalavimų.

15. Apibendrinus pirmiau padarytas išvadas (Savivaldybė nesilaikė VAĮ nustatytų prašymų nagrinėjimo terminų, nepranešė Pareiškėjui apie 2021-10-24 Prašymo nenagrinėjimo priežastis) ir vadovaujantis SKĮ 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu Pareiškėjo skundas dėl Savivaldybės pareigūnų veiklos (neveikimo) pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

16. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Jonavos rajono savivaldybės pareigūnų veiklos pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJA

17. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio

1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė *Jonavos rajono savivaldybės administracijos direktoriui* kartotinai rekomenduoja imtis priemonių, kad ateityje būtų laikomasi asmenų prašymų nagrinėjimo / nenagrinėjimo tvarkos.

Apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., ne vėliau kaip per 30 dienų nuo rekomendacijos gavimo dienos.

Seimo kontrolierę Mildą Vainiutę pavaduojanti
Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė